

SLOVENE

Naročnina mesečno 15 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Abbonamenti: Mese 15 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Podružnica: Novo mesto. Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izdaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Il Bollettino No 653

Scontri sul fronte Cirenaico

Sette velivoli inglesi abbattuti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Sul fronte cirenaico reparti nemici appoggiati da artiglierie e da mezzi blindati sono stati respinti con sensibili perdite da nostre forze esploranti.

In un vivace scontro svoltesi nel cielo di El Aden, contro forze molto superiori di numero, cacciatori italiani riportarono un nuovo successo abbattendo quattro velivoli inglesi e colpendone efficacemente parecchi altri. Nella rotta di ritorno, la nostra formazione attaccava con successo una colonna di automezzi nemica, una decina dei quali veniva mitragliata e incendiata.

Un nostro apparecchio non è rientrato. Nel Mediterraneo centrale, nel corso di ripetuti attacchi, la caccia tedesca distruggeva tre Spiffire.

Il nemico ha effettuato un'azione aeronavale di bombardamento contro la città di Rodi. Nessun obiettivo militare è stato colpito. Alcuni edifici fra i quali la cattedrale ortodossa, hanno riportato danni non gravi. Sette civili sono rimasti uccisi e dieci feriti.

Vojno poročilo št. 653

Spopadi v Cirenajki

Sedem angleških letal sestreljenih

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na cirenajskem bojišču so naši ogledniški oddelki z velikimi izgubami za sovražnika odbili sovražne oddelke, ki jih je podpiralo topništvo in oklepno orožje.

V nekem živahnem spopadu nad El Aden o m s številno mnogo močnejšimi silami se italijanski lovski letalci dosegli nov uspeh. Sestrelili so štiri angleška letala, mnoga druga pa poškodovali. Na povratku je naša letalska skupina uspešno napadla sovražno avtomobilsko skupino ter je s strojnimi obdelovalci in zažgala 10 vozil.

Eno naše letalo se ni vrnilo. Na srednjem Sredozemlju je nemško lovsko letalstvo v ponovnih spopadih sestrelilo tri Spitfire.

Sovražnik je izvedel bombni napad na mesto Rodi. Noben vojaški cilj ni bil zadet. Nekaj zgradb, med njimi tudi pravoslavna katedrala, je lažje poškodovanih. Sedem civilnih oseb je bilo ubitih, 10 pa ranjenih.

Monakovo, 16. marca AS: »Völkischer Beobachter« piše o angleških pomorskih in letalskih izgubah v Sredozemlju. Italijanske ladje so v 4 tednih potopile sedem podmornic, kar je trd udarec za angleško brodogradnjo, ker je bilo v istem času na Malti poškodovanih še sedem nadaljnjih podmornic. Italijansko letalstvo je potopilo eno križarko, eno pa nemško letalstvo, poleg tega pa je bilo pri Tobruku potopljenih več prevoznih ladij. Nič manjše niso angleške letalske izgube, ki jih povzročajo zlasti nova italijanska lovka letala tipa »Macchi 202«, ki so kakor pravi zadnje italijanske vojno poročilo, pri nekem spopadu s številno močnejšim sovražnikom sestrelila 8 »Curtissov«, ne da bi pri tem utrpela kako izgubo.

Proslave ob 23 letnici ustanovitve borbenih Fašijev

Rim, 16. marca. AS. Uradni list fašistovske stranke prinaša določila za praznovanje 23. obletnice od ustanovitve bojnih fašijev. Obletnico bodo slovesno praznovali po vsej Italiji, sansepoleristi in stražni starešine bodo mladim fašistom obujali spomin na trde ure skvadristov in na žrtve padlih, ki so 23. marca 1919 začeli novo razdobje v zgodovini sveta.

V Rimu bodo na balkonu Beneške palače ta dan izobesili zastave državnega vodstva stranke. Častno stražo bo imela stotinja skvadristov, vseučiliške milice in Gil-ove akademije. Sprevodu, ki bo nesel zastave in znamenja fašistovskega doma v Beneško palačo in nazaj, bo poveljeval mestni zvezni tajnik. Po vseh organizacijah v državi bodo kratke proslave, pri katerih bodo govorili skvadristi. Slovesnosti se bodo na častnem mesu udeležili ranjenci ter rodbine padlih in bojevnikov. Na sedežih organizacij bodo ta dan izobesene zastave.

Nemška sodba o Riomu

Berlin, 16. marca. AS. Berlinski tisk piše o riomskem procesu in pravi, da se skuša Daladier, ki je glavni krivec francoske katastrofe, opravičevati z navajanjem grotesknih zgodbic, kakor da se na Poljskem prav tako niso mogli bolje upirati nemškimi tankom in da zato tudi ne morejo obtožiti francoske vlade, da ni bila pripravljena. »Zwölf Uhr Blatt« piše, da so ti otroški izgovori prav značilni za to, kar je včeraj podčrtal Hitler v svojem govoru o veliki komediji, ki jo izvaja danes Riom pred vsem svetom.

Izid pomorske bitke pri Javi

V bitki pri Javi so japonski nasprotniki izgubili 12 vojnih ladij — Mrzlične priprave za obrambo Ceylona

Lizbona, 16. marca. AS. Severnoameriški radio je ugotovil in potrdil, da so v pomorski bitki pri Javi anglosaksonski zavezniki izgubili 12 vojnih ladij.

Singapur, 16. marca. AS. Posebni dopisnik agencije Stefani je objavil podroben popis pomorske bitke pri Javi. Angleško-ameriško poveljstvo se je odločilo za obupen poizkus, preprečiti zasledbo Jave. Tako sta odločila Washington in London. Tozadevno povelje je prišlo v Surabaya 25. februarja. 27. zjutraj je angleško, ameriško in nizozemsko brodogradnjo splulo na morje. Na poti proti Javi je bil velik japonski konvoj. Poveljnik anglosaksonskih pomorskih sil, nizozemski admiral Helfrich, je zapovedal napad. Pomorski skupini je poveljeval kontraadmiral Doorman, ki je bil na 6470 tonski nizozemski križarki »Ruyter«. V tej skupini je bila še avstralska 7000 tonska križarka »Perth«, angleška 8000 tonska križarka »Exeter«, ameriška 900 tonska križarka »Huston«, nizozemska 6670 tonska križarka »Java«, angleški rušilec »Electra«, »Jupiter« in »Endonter« ter nizozemska križarka »Cortenaure«. Kmalu je prišlo do streljanja. Japonske in nasprotne vojne ladje so si bile približno v ravnotežju. Boj je bil silovit. Najprej je bil zadet rušilec »Cortenaure«, križarka »Exeter« pa je bila zadeta v stroje. Kmalu nato se je potopil rušilec »Electra«, nakar je prišlo do boja na veliko bližino. Angleški rušilec »Jupiter« je bil zadet in je zletel v zrak. Razna torpeda so zadela križarke. Admiral Doorman je zapovedal umik na Javo. Medtem je nastala noč, svetila pa je luna. Dve japonski križarki sta nenadoma napadli nizozemsko križarko »Ruyter« in jo potopili, drugi njihov torpeda pa je zadel nizozemsko križarko »Java«, ki je tudi kmalu odšla na dno. Preostali sta še križarki »Perth« in »Huston«, ki sta hoteli uiti skozi Sundsko ožino v Avstralijo. Pridružil se jim je še novi ameriški rušilec »Pope«. Toda bilo je prepozno, japonske ladje so jim sledile in vse tri potopile. Vse preostale vojne ladje so dobile povelje, naj se takoj umaknejo z Jave. Na begu so jih zasledovale japonske ladje, ki so potopile še angleška rušilec »Werther« in »Stronghold« ter avstralsko korveto »Yarra«. To je bila tretja velika japonska pomorska zmaga. Odslej so Japonci na tem prostoru popolni gospodarji na morju, kar jim je omogočilo uspešno izkrcanje in hitro zasledbo Jave. Admiral Doorman je utonil na svoji poveljniški ladiji.

Tokio, 16. marca. AS. Japonski cesarski stan poroča, da je japonska podmornica potopila blizu San Franciska 10.000 tonsko ameriško petrolejsko ladjo. Ob Mehiški obali je bila potopljena 7000 tonska trgovska ladja.

Tokio, 16. marca. AS. Japonci so doslej z bombardiranjem že popolnoma uničili vojaške naprave v Moresbyju. Tu je bilo edino vojaško oporišče na Novi Gvineji, sposobno sprejeti velike ladje in neobhodno potrebno za postanek ladij, ki vozijo v 1700 km oddaljeni Darwin. Novo Gvinejo branijo redne vojaške sile in ne prostovoljci.

Bangkok, 16. marca. AS. Poročila z birmanskega bojišča vedo povedati, da so japonska letala v posrečenem nenadnem napadu 160 km severovzhodno od Rangoona zadela in onesposobila 20

angleških tankov, 60 oklepnih avtomobilov, 30 železniških vagonov, natovorjenih z orožjem ter številno drugo vojno gradivo. Vsa japonska letala so se vrnila.

Stockholm, 16. marca. AS. V vojaških in političnih krogih menijo, da bo vrhovni vojni svet na Tihem morju zaradi zadnjih katastrof popolnoma reorganiziran in da bo njegov sedež prenesen iz Londona v Washington.

Rim, 16. marca. AS. V Londonu so sročili uradno objavili, da se je britanska vlada zaradi sedanjih razmer odločila postaviti otok Ceylon pod najvišje nadzorstvo častnika, ki bo imenovan za vrhovnega poveljnika na Ceylonu. Za to nalogo so izbrali podadmirala Geoffreya Laytona. Vse civilne oblasti ter vojaške, letalske in pomorske sile bodo podrejene Laytonu, ki bo odgovoren za obrambo Ceylona in urejeval vse civilno in vojaško delovanje.

Nemško vojno poročilo

Izpodleteli sovjetski napadi na Kerču — Angleški rušilec potopljen

Hitlerjev glavni stan, 16. marca: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na polotoku Kerču je sovražnik tudi včeraj ponovil svoje množične napade, ki so jih podpirali številni tanki. Napadi so izpodleteli ob pogumni obrambi nemško-romunskih čet. Sovjeti so imeli krave izgube ter so izgubili 43 tankov. Tako je bilo v zadnjih treh dneh na tem odseku uničenih skupno 136 sovražnih tankov.

Na drugih delih vzhodnega bojišča so bili v trdih bojih odbiti sovražni napadi v močnih snežnih metežih.

Močni oddelki bojnih in lovskih letal so podpirali boje na zemlji ter so uničili 45 sovražnih letal. Eno lastno letalo je bilo izgubljeno.

Pri obrambi zoper močne, več tednov ponavljajoče se sovražne napade, se je posebno odlikovala 134. saška pehotna divizija.

Na Murmanskem obali je bila sežgana velika prevozna ladja, pristanišče in pristaniške naprave v Murmansk u pa so bile uspešno bombardirane.

V Severni Afriki so bile odbite sovražne ogledniške sile. Uspešno je bilo bombardirano angleško letališče na egiptovski obali, kakor tudi vojaške naprave v Tobruku. Pri letalskih napadih na sovražne kolone v vzhodni Cirenajki je bilo zadetih več vozil.

Na Malti so nemška bojna in lovka letala podnevi in ponoči napadala angleška letališča, protiletalske topove in vojaške naprave v La Valetti.

Hitri žolni so v Rokavskem prelivu napadli skupino angleških rušilcev ter torpedirali en rušilec, ki se je po dveh močnih detonacijah potopil. V nadaljni bitki je bila neka angleška topničarka tako težko zadeta, da je računati z njeno izgubo. Eno lastni hitri žoln je bil zelo poškodovan in se je po končanem boju potopil.

Na srednjem Atlantskem morju je nemško bojno letalo potopilo angleško 2000 tonsko trgovsko ladjo.

Rim, 16. marca. AS. Pristojni ameriški mornariški krogi so priznali, da je bilo doslej v vodah zahodne atmosfere potopljenih okoli 90 parnikov. Med njimi je bilo 18 petrolejskih ladij.

Berlin, 16. marca. s. Na povabilo zavoda za preučevanje mednarodne politike, je pomorski strokovnjak časopisa »Völkischer Beobachter«, admiral Lützw, imel predavanje o bitki za Tihomorje. Začel je z zmagovitimi japonskimi osvojitvami, ki so z jasnimi znamenji pokazale angleško šibkost in propadlost. Zanimivo in na široko je govoril o pomoreki vojni, ki jo mornarice trojne zveze bijejo na treh oceanih in na Sredozemskem morju. Svoj prikaz je končal s trditvijo, da se države trojne zveze ne bore zato, da bi same nadomestile angleško križniško oblast, temveč, da bi ustvarile na svetu nov red. Poudaril je tudi, da je usoda dvojici Cavour-Bismarck postavila dvojico Mussolini-Hitler in to za blagor človeštva. Številni poslušalci, med katerimi so bili tudi zastopniki oblasti, so govorniku toplo ploskali.

Minister Pavolini v Monakovem

Monakovo, 16. marca AS: Tukajšnji tisk je objavil dobrodošlice v čast italijanskemu prosvetnemu ministru Pavoliniju, ki je prišel danes v Monakovo. »Münchener Neuste Nachrichten« piše: »Vojna in bratstvo v orožju vedno bolj zblizuje Italijo in Nemčijo ne samo na vojaškem in gospodarskem, marveč tudi na kulturnem polju.«

Predsednik Mandžukua v Tokiu

Tokio, 16. marca AS: Ministrski predsednik Mandžukua Cekingvej je danes zjutraj prišel v Tokio. Na postaji ga je sprejel zunanji minister Togo, več članov vlade in diplomatski predstavniki držav Trojne zveze. Takoj po prihodu v Tokio se je sestel z ministrskim predsednikom Tojom.

Dr. Göbbels v Linzu

Berlin, 16. marca. AS. Nemški propagandni minister dr. Göbbels se je včeraj ustavljal v Linzu, kjer je prisostvoval veliki narodno-socialistični manifestaciji. Imel je tudi velik govor o sedanjem političnem ter vojaškem položaju, ki ga je končal s popolnim zagotovilom o končni zmagi obeh armad.

Pred popolno sovjetizacijo Perzije

Berlin, 16. marca. AS. »Völkischer Beobachter« piše, da so se angleške čete umaknile iz Irana in Iraka ter pravi, da je to prvi korak za sovjetizacijo teh krajev v smislu sklepov, ki sta jih svoj čas sprejela Stalin in Eden v Moskvi. »Völkischer Beobachter« piše, da po poročilih iz Irana Sovjeti hite z boljševizacijo težje ter da je že večina iranskih provinc včlenjena v sovjetsko obmejno republiko, ki ima prestolnico v Bakuju.

Praznik junakov v Nemčiji

Hitler je v velikem govoru naznanil, da je bila zima premagana in da bodo Sovjeti v poletnem napadu strti

Berlin, 16. marca. AS. Nemško ljudstvo je včeraj svečano proslavilo spomin na padle junake v svetovni vojni in v sedanjih vojni. Višek tega spominskega dne je bil v resnem in genljivem obredu vojaškega značaja v berlinski palači Zeughaus, kjer je svestiče nemške vojaške slave. Slovesnosti je prisostvoval Hitler z najvišjimi častniki oboroženih sil ter z vsemi ministri in državnimi voditelji. Navzoči so bili tudi poslanci prijateljskih držav. Ves prostor v dvorani so zasedli ranjenci iz berlinskih bolnišnic ter velika množica sorodnikov padlih vojakov.

Povzel je besedo tudi Hitler, da je izrekel najvišje priznanje in kar najbolj živo hvaležnost za žrtve, ki jih dajejo junaški nemški bojevniki za usodo velike Nemčije.

Hitler je potem obračunal s podjarmljevalno politiko zahodnoevropskih držav ter njihovih zaveznikov v službi mednarodnega judovstva. Ordil je, da so ti pripravljali vojno proti Nemčiji od leta 1935.

Hitler je potem nadaljeval:

»Toda to pot se je bilo treba boriti ne samo zoper mogočno sovražnikovo orožje in zoper navidez neizbrljivo reko ljudstev in najbolj divjajških plemen, temveč se je bilo treba boriti tudi zoper najstrašotnejše trdote narave. Danes zares lahko naznamo, da smo premagali zimo, kakršna se ni v srednji in vzhodni Evropi ponovila že štirinajst let. Odpor, ki so ga dajali na tem bojišču nemški in zavezniški vojniki v štirih najhujših mesecih, docela opravičuje vse upe za bodočnost ter je brezpogojno poročilo za prihodnost, pa naj se zgodí kar se hoče. Edino upanje, ki je kremenjskim oblastnikom še ostalo, je bilo to, da bodo s pomočjo narave lahko sprožili za nas usodo, kakršna je doletela Napoleonove vojske leta 1812. Toda nemški vojniki so prestali tudi to preiskušnjo in prestali so jo tudi hrabri zavezniki, ki bodo prihodnje poletje udarili na sovražnika do

njegovega popolnega uničenja. Boljševiški velikan, čigar strahotno grožnjo poznamo vso šele zdaj, ne sme nikdar več stopiti — in to je naša neomajna volja — na blagoslovljene evropske poljane, temveč bo moral svojo končno mejo postaviti zelo daleč od njih.«

Hitler je potem omenil bučne japonske zmage na Daljnem Vzhodu. Dejal je, da je Japonska, kakor Nemčija in Italija bila prisiljena odgovoriti na nezastlišana in neznosna izzivanja skupnega sovražnika. Zatrjeval je, da je treba to vojno nadaljevati, dokler ne bo dosežen zanesljiv in trajen mir, t. j. dokler ne bodo uničeni sovražniki takega mira.

Končal je govor s tem, da se je spoštljivo spomnil slavni nemških in zavezniških padlih vojakov ter izrekel brezpogojno prepričanje, da njihova žrtve ni bila prazna in da ne bo pozabljena. Na koncu slovesnosti je položil venec cvetja na spomenik padlim vojakom na ulici Unter den Linden.

Berlin, 16. marca. AS. Berlinski listi pišejo, da je bil pri spominskem Hitlerjevem govoru v Berlinu navzoč tudi veliki admiral Räder, maršal von Keitel, maršal Hermann Göring, maršal Milch, poveljnik SS Himmler in druge odlične osebnosti iz nemške vojske. »Völkischer Beobachter« poudarja tisti del Hitlerjevega govora, ki se nanaša na vzhodno bojišče. Nemški voditelj je zatrdno izjavil, da bodo prihodnje poletje boljševiški pobiti do popolnega uničenja. Trdna je volja Hitlerjeva, potisniti boljševizem čim dalje v stran od bodočih evropskih meja, da ne bo več predstavljal nevarnosti za evropske narode. Kdor nasprotuje temu velikemu zgodovinskemu poslanstvu, ni le sovražnik Nemčije, marveč tudi Evrope. To je bilo povedano pomilovanja vrednim politikom ob Temzi, ki bi radi videli vdor krvavih Stalinovih hord na evropsko celino.

Tretja obletnica češkomoravskega protektorata

Predsednik dr. Hacha o končnem zmagoslavju velikega stvarnika nemške države

Praga, 16. marca. AS. Ob proslavi tretje obletnice ustanovitve protektorata nad Češko in Moravsko je včeraj po radiu govoril predsednik dr. Hacha. Poudarjal je, da je zgodovinski 15. marec za protektorat postal znamenje varnosti in rešitve sprčo grozečega vojnega požara, ki je tako hudo zadela toliko narodov. Medtem ko se prebujajo zavest nove Evrope, dobiva 15. marec vedno višji in pomembnejši značaj. Danes je namreč že simbol priključitve protektorata k socialni, gospodarski in kulturni ureditvi Nemčije. V protektoratu se prebujajo živa zavest in globoko občudovanje nad zma-

goslavnim razvojem Nemčije, tako da prebivalstvo protektorata prehaja od zamisli glede pasivnega varstva vedno bolj v dejansko sodelovanje.

Predsednik Hacha je potem opominjal češko ljudstvo, naj se pridruži nemškemu delu, da ne bo več premagan nasprotnik, marveč vojni sodelavec Nemčije. Mi želimo črpati nove sile iz narodnosocialističnega nauka in politike, ki sta nemški narod povzdignila do tolikšne moči in njegovo čete privedla do toliko zmag. Novi svet je že tu in njegova oblika se krepi iz dneva v dan. Zato je treba delovati v skladu s to ugotovitvijo.

Ob spominski slovesnosti 15. marca — je zaključil predsednik Hacha — se naše misli obračajo proti velikemu stvarniku nemške države in njegovim nepremagljivim armadam. Mi smo prepričani o končnem zmagoslavju njegovega veličastnega dela. Verujemo v novo Evropo in upamo, da bo bodočnost našega naroda, za čigar usodo smo mi najbolj odgovorni, bolj srečna.

Spominska proslava nemških bojnikov v Ljubljani

Ljubljana, 16. marca. Nemška kolonija je zedinjena in v celoti izrazilo dolžni in dostojen častni delež spominu bojnikov, ki z najvišjo žrtvijo žive odsele v zarji slave in v luči, ki ne bo zatonila. Proslava se je razvila v okviru zbrane resnosti in je imela značaj in pomen priveditve, pri kateri so proslavili in povečali duhovne dobrine naroda, ki stremi proti tistemu cilju slave, ki je svetel pristan rodov, ki gibljejo obliče civilizacije in se povzdigujejo v znamenju največje socialne pravičnosti v vrtincu tolikih nizkih strasti.

Dvorana »Metropolae« je bila vsa v italijanskih in nemških zastavah in so na stenah visele nad vsem slike Kralja in Cesarja, Duceja in Führerja. Zbrali so se poleg nemških državljani nov najviše italijanske oblasti; z Ekscelencem Poveljnikom armadnega zbora, zastopnikom Visokega komisarja, ki je bil odsoten zaradi dolžnosti svoje visoke službe, zvezni Tajnik, Poveljnik divizije sardijskih grenadirjev, general, ki je zastopal razmejitveno italijansko-nemško komisijo, častniki raznih vrst orožja iz mestne posadke pa so izpolnjevali izbrano zastopstvo.

V ozačju verske zbranosti je nemški generalni konzul, pod čigar vodstvom je bila slo-

vesnost, prevzel besedo in je v italijanskem jeziku pozdravil italijanske goste in pri tem podčrtil oboroženo bratstvo dveh narodov, ki sta povezana v nerazdružni zvezi, iz katere bo v duhu skupne žrtve vzrasla nova svobodna Evropa. Potem se je generalni konzul obrnil na svoje rojake in izrekel navdušen govor in je pri tem razlagal misel »Dulce et decorum est pro patria mori«. Pri tem je zbral v himno slave in povečanja vojaške vrline nemškega naroda ter je zatrdil, da strašna žrtev, ki popravlja krivice Versaillesa, hoče Evropi zagotoviti resnično trajen mir. V smrtnem boju, v katerem gre za obstoj tega istega naroda, so slavni mrtvi bojniki prerokali geniji zmagi, ki bo usodni epilog nečloveškega spopada, ki bo razbil svet farizejev in ga očistil umazanih temeljev. Tako se bo v holecih in žalosti za izgubo tolikih človeških življenj, v čustvu ponosa, ki živi v duši naroda v tej strašni in najvišji uri, na naukih vere, odpovedi, plemenitega navdušenja, spremnilo samo obličje domovine.

Ob koncu vzvišena govora generalnega konzula je občinstvo stalo nekaj minut molka posvtilo spomnin padlih bojnikov, ki so padli pri izpolnjevanju svoje najsvetejše dolžnosti.

kjer je Mariji Škafar ukradel denarnico z vsebino 12.000 lir, obsojen v odsotnosti na poldrugo leto zopora, 1500 lir globe in na povračilo stroškov.

3. Slabe Ivan iz Ivanjega sela, obdolžen prisvojitve predmetov, ki spadajo v vojaški plen, ker je zadržal dvoje vojaških hlač. Obsojen je bil na mesec dni zopora, toda nastop kazni je bil odlogen za pet let.

4. Verber Ivan in Mesnik Anton sta bila takisto obdolžena prisvojitve predmetov, ki spadajo v vojni plen, ker je Verber odstopil Mesniku vojaškega konja. Prvi je bil v odsotnosti obsojen na 1 leto ječe, toda nastop kazni se mu je odgodil za pet let, dočim je bil Mesnik oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

5. S-lšek Dominik iz Št. Ruperta, obdolžen prisvojitve predmetov, ki spadajo v vojni plen, ker si je pridržal vojaški plašč in vojaški kotel, protiplinško masko in šotorsko platno. Obsojen je bil na 1 mesec zopora z odložitvijo nastopa kazni za pet let.

6. Cergol Rafael iz Triesteja je kot šofer zakrivil avtomobilsko nesrečo, pri kateri sta bila lažje poškodovana šofer Cechini iz Triesteja in kapitan Martineli iz Pulja. Cergol je bil obsojen na 500 lir globe in na povračilo škode.

7. Pirkovič Josip in Rudolf, oba iz Št. Jerneja, sta bila obdolžena razširjanja prevratnih letakov, v katerih se je poveljevala Sovjetska Rusija. Oba imenovana sta bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

8. Čuk Jakob z Rakeka je na Rakeku kupil od neznanega vojaka vojaško odejo in par podplatov v skupni vrednosti 120 lir. Obsojen je bil na 15 dni zopora in na 50 lir globe. Nastop kazni se mu je odložil za pet let.

9. Intihar Sergej z Rakeka in Mihelčič Terezija, por. Intihar, z Rakeka sta bila obdolžena: prvi je hranil doma staro avstrijsko puško v razstavljenem stanju, slednja pa je kupila lani vojaško odejo, ki spada v italijanski vojni plen. Intihar je bil v odsotnosti oproščen, ker je sodišče smatralo, da ni imel pri tem nikakega zlega namena, Terezija Intihar pa je bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

10. Nastran Franc, župnik iz Horjula, je bil obdolžen, da je v svojem domu brez dovoljenja imel 1200 kg eksplozivov, dalje, da si je prisvojil daljnogled, ki spada med predmete vojaškega plena, da je posojal denar in zahteval zanj oduške obresti in da je nakopičil v svojem domu 50 kg sladkorja in 10 kg belega mila. Sodišče je župnika oprostilo obtožbe. Glede eksploziv in glede kopičenja živil je bilo sodišče mnenja, da obtoženec ni izvršil nikakega nedovoljenega dejanja. Glede oduških obresti in glede prisvojitve vojaškega daljnogleda je bil župnik takisto oproščen, ker omejeni obdolžitvi nista bili resnični.

Obletnica madžarske neodvisnosti

Budimpešta, 16. marca. AS. Madžarski narod je včeraj slavil obletnico madžarske neodvisnosti. Po vseh mestih so bile ljudske manifestacije, na katerih so govorniki vladne stranke poudarjali pomen te obletnice.

V Budimpešti se je madžarska mladina, ki je vključena v organizaciji za vojaško pripravo, zbrala na Trgu junakov, kjer je korakala mimo podregrta, ki je poklonil organizaciji »Leventec« častno zastavico.

Predsednik ministrskega sveta De Kallay je imel pri tej priliki tudi govor po radiu. V njem je med drugim dejal, da so Madžari morali zgraditi za orožje, kajti noben srednjeevropski narod ne more biti neodvisen in ne more živeti v blagostanju, dokler ne bo ruski komunizem strl. »Obstanku naše države — je dejal De Kallay — so vedno grozili vzhodni sosedje z uničenjem in zasedbo.

Predsednik slovaške vlade bo v kratkem obiskal Rim, Bukarešto in Zagreb

Bratislava, 16. marca. AS. Predsednik slovaške vlade in zunanji minister dr. Tuča je zborni komisiji za zunanje zadeve zanimivo poročal o slovaški zunanji politiki v vseh treh letih obstanka slovaške države. Poudarjal je, kako pravilna je bila politika, ki jo je izvajala Slovaška, ko se je z enodušno voljo postavila ob bok državam Osi v boju za novo Evropo zoper oblast demokratskih in bogataških držav. Omenjal je žive, odkritosrčne in prijateljske odnose mlade republike z državami Osi ter je svoje važne izjave končal s sporočilom, da je od italijanskega zunanjšega ministra dobil povabilo, naj obišče Rim, od maršala Antonesca povabilo, naj obišče Romunijo, od Paveliča pa vabilo za obisk v Zagrebu. To sporočilo so vsi navzoči sprejeli z navdušenim odobravanjem.

Drugič sem obiskal Nanking skupno z ostalimi poslanički, da bi prisostvovali dokončnemu pokopu Čangkaškega tasta Sun-vat-sena, kitajskega Mazzinija. Za mestom so na pobočju »Škratne gore« izkopali velik grob. Iz Pekinga smo potovali s posebnim vlakom preko Tiencina in Tai-van-fua. Spremljal nas je kitajski general, odgovoren za našo varnost in udobje. Mislim, da je bila zanj naloga prijatna.

Vlak se ustavljal na vsaki postaji, večnih za več kakor uro. V bližini gore, kjer je pokopan Konfucij, smo stali tri ure, tako da je naš doven, holandski poslanik, vprašal generala, če ne bi mogoče bolj hitro potovali na osli. Toda ti dolgi postanki so vsaj dovoljevali delati kratke sprehode. Mac Murray je fotografiral, tajnik španskega poslanstva Gagliostro pa je vneto karikiral.

Vlak odhaia: psi in otroci se igrajo pod milim nebom na skednjih. Na gričkih so raztreseni majhni templji, jutranje meglice jim pokrivaio prageve. V nižini oslički želino opazujejo kolesa, ki črpajo iz globokih vodnjakov vodo za namakanje in napajanje. Ničče se ne zmejni zanje, razen morebiti dečka v njihovi bližini. Majhna obzidana mesta obledela kostanjeve barve, okrog njih pa zelenje kličočih semen (junija bodo že želi, če bo dovolj moče, potem pa bodo posejali sirk). Tu pa tam stoji kameniti oboki, zgrajeni v čast kakšne vdove in v spomin na nieno blago dušo. Vsepovsod na neskončnem polju leže posamezni grobovi, drugod pa posejani v skupinah v senci gozdička storžnjakov in vrb žalujk.

Takšna je Kitajska, sicut erat in principio, et nunc, et in saecula saeculorum!

(Dalje.)

Tri nove knjige — tri nove vrednote

Grivec:
ZARJA STARE SLOVENSKE KNJIZEVNOSTI
Priloški spomeniki v zarji sv. Cir. in M. 63 str. br. L 12, kar. L 18. Pomembno poljudno znanstveno delo o prvih pričah našega pismstva.

Trstenjak:
METODIKA VEROUKA
Očrt versko-pedagoške psihologije 226 str., br. L 42, kar. L 47. Delo-prvo te vrste pri nas nujno potrebno katehetu in vsakemu vzgojniku.

Urban:
Mali slovenski svet Picollo mondo sloveno
272 str. br. L 35, vez. L 45. Dvojezična knjiga priznanega slavista o naši književnosti in kulturnem življenju. Elegančno opremljena s slikami slov. književnikov Založba

LIUDSKE KNJIGARNE V LJUBLJANI
Pred Skofljo štev. 5 Telefon štev. 25-29

Natečaj za občinske tajnike

Tečaj za pouk v vodenju registra prebivalstva se prične v petek dne 20. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Pianistinja Bottai v Ljubljani

Ljubljana, 16. marca.

V nekaj dneh bo na pobudo Italijanskega kulturnega zbora v Ljubljani koncert odlične pianistinje Rossane Bottai.

Ta mlada koncertistinja je zmagala v umetniških tekmah v letu XIX in je že slavna v glasbenih krogih zaradi naraščajočih uspehov in je imela čast igrati na Dvoru, kjer si je zaslužila najvišjo pohvalo Nj. Cesarstva Veličanstva in Princev, letos pa se je vrnila s cele vrste koncertov, ki so je proslavili kot eno najboljših italijanskih umetnic.

Njena vzvišena umetnost, polna nežnih navdihov, ki vsi izvirajo iz njene izredne čustvenosti, iz povzdignjenega duha in iz resnično izrednega stila, ne bo ostala brez najtopljajega uspeha tudi v Ljubljani, kjer ima občinstvo najvišji čut za umetnost in za lepo, kjer se spored z delj Chopina, Liszta, Musella, Vivaldija in Pic-Mangiallija oznanja resnično zanimivo.

Razprave pred vojnim sodiščem

Vojaško sodišče III. armade, odesk Ljubljana, je v javni razpravi dne 9. marca na temelju razpravnega gradiva izreklo naslednje razsodbe:

1. Kočevar Ivan, pokojnega Jožeta in Mramor Marjete, rodil se je 14. 9. 1922 v Vel. Laščah in tam bivaajo, pridržan v zoporu, obdolžen zločina po členu 166. Ducejevega razglasta z dne 3. 10. 1941., ker je bil v septembru in oktobru 1941 sodeloval pri oboroženi skupini, ki je bila na hribu Velika gora; Bokša Anton, sin Antona in Terezije Pevec, rojen 15. 8. 1923 pri Sv. Tomažu in tam bivaajo, pridržan v zoporu in Klopič Alfread, sin Franca in pokojne Skil Marije, rojen 14. 1. 1918 v Ljubljani in tu bivaajo, pridržan v zoporu, obdolžen zločina po čl. 2. Ducejevega razglasta z dne 24. 10. 1941, ker je v istih krajevih in časovnih okoliščinah imel strelno orožje brez dovoljenja pristojnih oblasti.

— vsi oproščeni, ker niso kaznjivi v smislu člena 309 kaz. postopka pod a), oproščeni pa tudi zločina pod črko b) zaradi pomanjkanja dokazov. Kočevar Ivan je zapustil oboroženo skupino prostovoljno.

2. Krčovič Jožef, sin Antona in Sarar Cecilije, rojen 15. 10. 1902 v Cirquemizzi (Gorizia) in bivaajo v Kaptolu, pridržan v zoporu in Sarar Cecilija, pokojnega Ivana in pokojne Helene Likavec, rojena v Griani (Gorizia) v novembru 1872, bivaajoča v Kaptolu, pridržana v zoporu, oba obdolžena zločina po členu 2. Ducejevega razglasta z dne 24. 10. 1941, ker sta imela na lastnem stanovanju v Kaptolu krožno pištole na šest strelov brez dovoljenja pristojne oblasti. Zločin je bil ugotovljen v Kaptolu 1. 2. 1942. Sarar Cecilija pa je bila še obdolžena zločina po čl. 5. Ducejevega razglasta z dne 24. 10. 1941, ker je v Kaptolu dne 18. 2. 1942 razkazila čast in odklonikave enega italijanskega častnika in več italijanskih vojakov. Krčovič Jožef je oproščen, ker ni zagrešil dejanja. Sarar Cecilija pa je obsojena na tri mesece zopora, kazen pa je odložena za dobo petih let.

3. Medvešek Ljubomir, sin Ludvika in Kravnje Marije, rojen 13. 4. 1924 v Zabji vasi pri Novem mestu in tam bivaajo, pridržan v zoporu, je obdolžen podtalne propagande v smislu čl. 5. Ducejevega razglasta z dne 3. 10. 1941, ker je 19. 1. 1942 v Novem mestu razvijal propagando za nasilen upor proti političnim in socialnim ukrepom v državi. Propagando je razvijal z letaki, ki jih je metal na javni cesti, druge letake pa so mu našli v žepu. Razprava je odložena na novo zasedanje.

4. Znidaršič Jožef, sin pokojnega Ivana in pokojne Švigelj Marije, rojen in bivaajo na Rakeku rojen 18. 8. 1908, pridržan v zoporu, in Primožič Zofija, hčerka Franca in Korosček Marije, rojena 6. 9. 1922 v Selšeku pri Begunjah, tam bivaajo, pridržana v zoporu, oba obdolžena po čl. 2. Ducejevega razglasta z dne 24. 10. 1941, ker sta na Rakeku št. 25 imela revolverske naboje kalibra 7,65 in to brez dovoljenja pristojnih oblasti. Znidaršič pa je še obdolžen po čl. 9. Ducejevega razglasta z dne 24. 10. 1941, ker je na Rakeku izločil iz redne porabe 22 kg olivnega olja in 29 kg masti, vse to pa je imel v svojem stanovanju. Obdolžen je tudi zločina po čl. 228 C. P. N. G., ker je imel pri sebi na Rakeku stvari, ki spadajo v vojni plen in sicer gumaste nadomestne dele za kolesa in vojaško odejo. Znidaršič Jožef je bil obsojen na ječo treh let in sedem mesecev in na 200 lir kazni. Primožič

Zofija pa je bila oproščena, ker dejstvo ne pomeni zločina.

5. Majer Oskar, sin pokojne Marije Majer, rojen v Triesteju dne 23. 11. 1897, bivaajo v Vrhniku, pridržan v zoporu, je obdolžen: a) da je pridržal pri sebi stvari vojnega plena, ker so dne 23. 1. 1942 na Vrhniku pri njem našli 60 m zažigalne vrvi, hlače, vojaško čepico, ovijače, plinsko masko, posodico za pijačo, 20 varovalk, 11 stikal, 2 nahrbtnika, vse pripadajoče vojnemu plenu ki jih je prejel in pridržal zaradi dobička; b) obdolžen je tudi podtalne propagande po čl. 5. Ducejevega razglasta z dne 3. 10. 1941, ker je po zasedbi Slovenije razvijal propagando proti italijanski zasedbi in za svobodo Slovenije. Obsojen je bil na en mesec in 15 dni zopora.

6. Svetič Simon, sin Nikolaja in Marije Male, rojen 16. 11. 1910 v Timoski (Rusija), bivaajo v Podpeči, pridržan v zoporu, je obdolžen v smislu čl. 13 Ducejevega razglasta, ker je dne 20. 12. 1941 v bližini kuhinje 8. čete 4. bataljona telegrafistov v vasi Ig, ko je ob enem z drugimi delavci nalagal tramove na voz, izrekel enemu svojemu tovarišu, pri tem pa držal v rokah veliko palico, naslednje besede: »Ta palica služi za pretepanje Italijanov« — oproščen zaradi nezadostnih dokazov.

7. Sinkovec Franc, sin Petra in Jereb Marije, rojen 3. 10. 1921 v Zaplani pri Vrhniku, tam bivaajo, pridržan v zoporu, in Treven Karl, sin pokojnega Mateja in Nagode Helene, rojen 29. 9. 1919 v Zaplani in tam stanajo, pridržan v zoporu, obdolžena: a) podtalne propagande v smislu čl. 5. Ducejevega razglasta z dne 3. 10. 1941, ker sta do konca decembra 1941 v Zaplani delala propagando za nasilen upor proti političnim in socialnim ukrepom države in sicer z radijskimi oddajami in zlasti z oddajo plošč upornega značaja in ker sta imela pri sebi 7 plošč; b) imela sta pri sebi orožje (Ducejev razglas z dne 24. 10. 1941) in sta do konca decembra 1941 v Zaplani imela 2 strojni puški brez chargerja, ki ga je prvi obdolženec dne 14. decembra izročil nekemu neznanecu; c) zločina po čl. 1. in 3. ukrepa Visbkega Komisarja za Ljubljansko pokrajino in sicer v zvezi s čl. 341 vojnega zakonika (Kraljevi ukaz z dne 8. 7. 1938), ker nista izročila radijske oddajne postaje.

Sinkovec Franc je bil obsojen na kazen zopora in sicer na tri leta in šest mesecev ter na denarno kazen 400 lir. Treven Karl pa je bil oproščen zaradi nezadostnih dokazov.

Vojaško vojno sodišče II. armije, odesk Ljubljana, je v svojem zasedanju z dne 10. marca t. l. razpravljalo o naslednjih kazenskih zadevah:

1. Mivšek Leopold iz Zaplane, Homovec Josip z Vrhniške, Nagode Ivan, Slabe Anton, Ogrin Franc in Kavčič Ivan, vsi iz Stare Vrhniške, ki so bili obdolženi prisvojitve vojaških predmetov, spadajočih v vojni plen. Razdrli so v Zaplani neko bivšo jugoslovansko barako ter si prisvojili deske in tramove. Zaradi tega je bil Franc Ogrin obsojen na 2 meseca zopora, Homovec, Nagode, Slabe in Mivšek na 3 meseca, Kavčič pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Obsojencem se nastop kazni odloga za pet let.

2. Vodopivec Stanislav iz Dornberga pri Gorici je bil zaradi tatvine, izvršene v Črni vasi,

nikdar opazil. Čangkajšek ima videz umirjenega, žilavega in molččega moža. Rekel mi je, da ga prav v teh dneh molčno bolijo zobje. Vse kakor ga pomilujem! Vladati Kitajski in prenašati bolečine v zobeh, je za človeške sile le pretežka naloga. Mogoče je nemogoče, da bi ga pri tolikih naporih ne boleli zobje. Kitajska stopa po poti usodnega razvoja, ki se je začela z izgubo Koreje, Anama in Mandžurije. Mislim, da Čangkajšek to prav dobro ve. Nočijo pa vedeti tisti, ki ga podpirajo. Vsiljujejo mu politiko, ki bi je on nikdar ne vodil, če bi bil navezan sam nase. On n'est trahi que par les siens.

Na večerji pri prometnem ministru Kun-geru je bil tudi tako imenovani »krščanski general« Feng-yu-siang, velikan, oblečen kot mehanik, s kratko negojeno brado in zelo preprostim obrazom.

O Fengu pravijo, da je mistik. Že mogoče. Živi preprosto in ženi ne dovoljuje nositi svilenih oblek niti ob slovesnih prilikah. V boju je pokazal vzvišen prezir do človeškega življenja, zlasti do življenja civilistov. Baje je naročil delavce iz bližnjega mesta, da bi skopali jarko na zamrzlem terenu. Delavcev je bilo tri sto. Ko so prišli na določeno mesto, je Feng, ves v kožuhih, stal pred svojim šotorom in gledal prihajajoči vlak, ki se je ustavlil sredi polja. Zdelo se je, da so delavci obrnjeni proti nemi, toda da se ne giblejo. Feng se je čudil, čemu se ne lotijo dela ter je poslal oficirja pogledat. Oficir se je vrnil rekoč, da so vsi mrtvi. Potovati so morali v najhujšem mrazu, v odprti vozovih in brez zaščite pred vetrovi. Zmrznilo so. Feng je ukazal, naj jih pošljejo, od koder so prišli. In vlak je odpeljal nazaj.

Daniele Varé:

Kitajska in njeni diktatorji

Kot gost kitajske vlade sem stanoval v umazanem predmestju izven obzidja v hiši ob reki. Hiša sama je bila glede na sosesčino prijazna. Imela je veliko sobo s štirimi okni, kopalnico in umivalnik, bila je zelo lepo opremljena in skoraj elegantna. Iz pokromanih pip pri banji in umivalniku je tekla blatna voda iz cisterne pod streho, kot sem ugotovil. Do tja so črpali vodo z ročnimi črpalkami iz kanala, po katerem so plule džunke in šampani v tolikem številu, da so njih jambori slišali zobem pri glavniku. Na šampanih živijo v zadrugah neštivilne družine z otroki, kurami in psi. Le predstavljajte si, kako je bila voda umazana! Zaradi varnosti sem se vsako jutro bril z'eau de Vichy.

Vlada nima svoje palače; razkropljena je po vilah, hišicah in različnih poslopjih, kjer v pritličnih brskajo in stikajo koseži za zrnj. Pomanjkanje stanovanjskih prostorov je tolikšno, da morajo mladi uradniki po trije ali štirje spat v eni sobi.

Čangkajšek ima svoj generalni štab v enonadstropni stavbi z obširnimi vrtom, obdanim s stebriščem kakor v samostanu. Zunanji minister Wang Ceng Ting ima hišico, kakršne vidite povsod po Evropi. Ostali stanujejo ne vem kje.

Meni so ti kitajski ministri zelo simpatični. Njihova preprostost ustvarja prijetno nasprotje oblastiželnosti višjih slojev v toliko drugih deželah, ki pa je v neizmerni kitajski nisem

Z vsega sveta

Japonska

Vojaški guverner na Malajskem polotoku je objavil, da je imenoval deset novih krajevnih guvernerjev. To so zasebniki, vendar opravljajo svoje delo pod vojaškim nadzorom. Bivši japonski generalni konzul v Singapuru je bil imenovan za guvernerja Malajske province. Meje province se strijajo z mejami sultanatov.

Francija

Francoski veleposlanik Haye je obiskal v Washingtonu ameriškega državnega podtajnika Sumnerja Wellesa, s katerim se je pogovarjal o stikih med Francijo in Ameriko. Haye je sprejel po tem razgovoru zastopnike tiska in jim je izjavil, da bo Madagaskar ostal francoski in da ga ne bodo odstopili niti Japonski, niti komu drugemu.

Danska

Med Dansko in Norveško je bilo sklenjenih več trgovskih in gospodarskih pogodb. Pogajanja za te pogodbe so se med danskim in norveškim zastopstvom vršila v Kodanju.

Bolgarija

Med nemško in bolgarsko vlado je bil sklenjen poseben dogovor o nakupu bolgarskega tobaka. Nemčija je nakupila 42 milijonov kilogramov bolgarskega tobaka.

Turčija

V turškem vrhovnem poveljstvu je bilo izvedenih več izprememb. Potrjeno je, da bo general Afin Gunduz kmalu zapustil načelstvo glavnega stana vojske. Kot načelnik je bil najbližji sodelavec maršala Fevzija Čakmaka. General Gunduz je bil v Turčiji med glavnimi organizatorji nove turške vojske in je bil Ataturov učencec v vojni akademiji. Med osvobodilno vojno je bil načelnik glavnega stana generala Izmeta paše, ki je sedaj predsednik turške republike. Načelnik turškega glavnega stana bo najbrž postal armijski general Fahih Omurtag ali pa general Kasin Orbay. Omurtag je najmlajši general v turški vojski.

Bolgarsko zastopstvo je prišlo v Ankaro in se bo s pristojnimi turškimi oblastmi pogajalo o go-

spodarskih in trgovskih zadevah. Bolgarsko zastopstvo vodi ravnatelj bolgarske državne banke. Silno deževje je v Turčiji povzročilo, da sta narasli reki Jehhan in Sehan. Reki sta na več krajih prestopili bregove in poplavlili velika območja ozemlja. Pri Adani je voda poplavlila več vasi. Oblasti so takoj poslale pomoč prebivalstvu.

Turška vlada se zelo trudi, da bi povečala uvoz. To delo je rodilo dobre sadove. Carinski dohodki so se dejansko podvojili v februarju v primeri z onimi iz januarja. Največ blaga prihaja iz Nemčije in iz Italije. Turška vlada pa se sedaj pogaja z bolgarskim, italijanskim in švicarskim zastopstvom in ta pogajanja se razvijajo zelo ugodno. Turčija bo kmalu sklenila nove trgovske pogodbe. V Ankaru pričakujejo tudi prihod madžarskega zastopstva.

Kuba

Predsednik kubanske republike je podpisal ukaz, ki razširja vojaško obveznost od 18. do 50. leta in uvaja dolžnost vpoklica za vse sposobne za vojaško službo od 18. do 25. leta.

Avstralija

Avstralska vlada je sklenila napovedati vojno Tajski. Diplomatski stiki med Avstralijo in Tajsko pa so bili že prekinjeni od začetka sovražnosti na Tihem morju.

Švedska

Zdravstveno stanje švedskega kralja Gustava se hitro izboljšuje. Kralj bo kmalu lahko zapustil posteljo in začel opravljanje svoje običajne dolžnosti.

Švedsko je zaval nov val mraza. Na zahodni obali so imeli 35° pod ničlo.

Egipt

Egiptsko notranje ministrstvo je določilo, da bodo oblasti izdale vizume za prihod v Egipt samo v izrednih slučajih, pri katerih bo dokazana in utemeljena resna potreba za prihod v Egipt. Odlok notranjega ministra hoče preprečiti, da bi v Egipt prihajali nezaheleni begunci in tuji politiki.

tudi večje ali manjše bolečine. Snovi, ki povzročajo utrujenost, mora kri polagoma absorbirati ali izprati, za kar pa je potrebno več dni počitka. Kakor znano se vrši izločanje potom kože (znojenja v parni kopeli), zlasti pa potom delovanja ledvic. Naravni proces, ki ga opravijo notranji organi od utrujenosti do telesne svežosti, pa lahko pospešimo z masažo, kar je važno zlasti za športnike, ki morajo med tednom trenirati, v nedeljo pa tekmovali.

Zelo koristno je tudi rahlo točljenje po prsnem košu. Tako točljenje napravi koš prožen in dihalne mišice imajo lažje opravilo. Masaža ne sme povzročati bolečin. Zaradi tega mora biti gnetenje in udarjanje mišic v začetku rahlo in obzirno, pozneje pa vedno bolj izdatno. Redna masaža je učinkovit nadomestek za športno udejstvovanje, istočasno pa pomeni telesno nego, ki je vsakomur priporočljiva.

Obširen spored

Gospodična Darinka je pela, pela je blagodejne in melodično. »Zelo obsežen repertoar imate, gospodična Darinka, kajne?« jo vpraša neki gost.

»Da, da, na žalost. Prej, ko še nisem pela, nisem bila tako debela...«

Versko čtivo za nemške vojake

Ze pred pred časom smo poročali o delovanju nemške vojaške pošte, ki skrbi, da dobe vojaki na bojišču lahko redno pisemske in ostale pošiljke od svojih domačih, na drugi strani pa tudi odvažajo pošto s posameznih bojišč v domovino. Poleg te državne ustanove obstaja v Nemčiji še posebna organizacija, ki skrbi, da dobe nemški vojaki povsod tudi dobro čtivo, ki odgovarja na njihova vprašanja, jim daje nasvete, poročila o njihovih znanjih in prijateljih. Z eno besedo organizacija stori vse, da vojakom na bojišču olajša razne napore ter jim zato nudi tudi versko tolažbo.

Vsi vojaki nimajo namreč te sreče, da bi lahko tudi na bojišču redno opravljali svoje verske dolžnosti. Zato jim omenjena organizacija pošilja na bojišče molitvenike. Po možnosti jim pošilja tiste molitvenike, za katere prosijo sami vojaki. Mnogo

Vrstni red po 20. kolu:

Torino 28, Roma 27, Venezia 26 točk

V petem povratnem kolu včerajšnjega državnega nogometnega prvenstva sta se pomerili dve zanimivi enajstorici: Torino, ki ima vedno več izgledov za naslov državnega prvaka, in Modena, katere ime je že od začetka tekmovalna zapisano na repku tabele. Ze med tednom smo napovedali gotovo zmago Torincev in tako se je tudi zgodilo. Na lastnem igrišču je podlegla Modena z 0:3. Torino si je priporil novi dve dragoceni točki in se utaboril na vrhu razpredelnice.

Benečani, ki so preteklo nedeljo izpodrinili Romo s prvega mesta, so gostovali v Bologni. Izgubili so z izidom 0:2 in zdrknili tako s prvega mesta na tretje. Posebno živahna igra je bila v Rimu, kjer so gostovali Fiorentinci. Roma jih je sicer premagala, toda s tesnim izidom 1:0. Povrsteni spored so imeli tudi v Genovi: domača enajstorica se je borila proti Milanu in dosegla samo remis. Kljub temu pa se je Genova obdržala na četrtem mestu. Tudi Juventus ni imel več sreče od Genove. Tekmo z Atalanto končal z 1:1 in običal za ta teden le na petem mestu.

Podrobni izidi 20. kola po vrsti ali petega povratnega kola so bili:

Milan: Lazio-Ambrosiana 1:0,
Livorno: Livorno-Liguria 2:0,
Modena: Torino-Modena 3:0,
Napoli: Triestina-Napoli 1:0,
Bologna: Bologna-Venezia 2:0,
Torino: Juventus-Atalanta 1:1,
Genova: Genova-Milano 1:1,
Rim: Roma-Fiorentina 1:0.

Tudi po včerajšnji nedelji še ne moremo odgovoriti na vprašanje, kdo bo letošnji državni prvak. Največ izgledov ima vsekakor triperesna deteljica: Torino, Roma in Venezia, ki se že dolgo časa drži na vrhu razpredelnice. Po točkah imajo trije klubi precej naskoka, ločijo pa jih pičle razlike po eno točko. Torino ima 28 točk, Roma 27, Venezia pa 26. Brez dvoma so to solidna moštva, ki imajo vsaj na papirju največ izgledov za prvo mesto. Igrali pa bodo še 10 tekem in presenečenja na vrhu razpredelnice niso izključena.

Po včerajšnjem tekmovalju so postale razlike tudi med ostalimi klubi prav tesne. Vodilna skupina se je odtrgala za tri točke, sledi ji pa Genova s 23. Vrstni red ostalih je tale: Juventus 22, Bologna in Lazio 21, Ambrosiana in Triestina 19, Milano, Atalanta in Livorno 18, Fiorentina in Liguria 17, Napoli 14, Modena 12. O zadnjih dveh klubih lahko še dodamo, da se bosta morala najbrž posloviti od najboljših in priključiti B diviziji, zakaj po pravilniku o državnem prvenstvu izpadeta moštv, ki dosežeta najmanj točk.

V drugem razredu se je Bari spet povzpela na prvo mesto. Na lastnih tleh je porazil Pro Patrio s 3:0. Podrobni izidi so bili:

Savona: Savona-Alessandria 3:1,
Bari: Bari-Pro Patria 3:0,
Prato: Prato-Pescara 1:1,
Vicenza: Padova: Vicenza 1:0,
Udine: Udinese-Reggiana 0:0,
Fiume: Pisa-Fiumana 2:1,
Lucca: Luchese-Fanfulla 0:0,
Novara: Novara-Brescia 2:0,
Siena: Spezia-Siena 1:0.

Po drugi nedelji povratnih tekem je v B razredu sledeči vrstni red: Bari 29, Vicenza in Padova 28, Novara 27, Brescia in Pescara 24, Alessandria 23, Fanfulla in Spezia 22, Udinese

Sport

20, Savona in Pisa 18, Siena 16, Pro Patria in Prato 14, Fiumana 13, Reggiana 12, Luchese 6.

Španija : Francija 4:0

Iz Seville poročajo o sijajni igri španske državne nogometne reprezentance, ki je porazila francosko enajstorico s 4:0. Med Španci se je posebno odlikoval vratar Martorell, o katerem trdijo, da bo naslednik slavnega Zamore. Tako so izgubili Francozi že drugo letošnjo mednarodno tekmo. Preteklo nedeljo so jih premagali Švicarji, včeraj pa Španci. Kaj več o igri bomo poročali med tednom. — Španska enajstorica, katero trenira Ricardo Zamora, bo nastopila drugič 12. aprila v Berlinu, 19. aprila pa v Milanu.

Športna nedelja v kratkem

Mednarodnim telovadnim tekmam je prisostvovalo včeraj v Berlinu 10.000 gledalcev. Med njimi je bil tudi športni voditelj Ischammer und Osten. Po štirje italijanski, nemški in madžarski telovadci so tekmovali v športni palači za prvenstvo v orodni telovadbi. Nastopali so na drugo, bradlji, konju in v talni telovadbi. Na bradlji se je zlasti odlikoval Madžar Pataki, kateremu so prisodili sodniki vseh 30 možnih točk. Sampionat v celokupni klasifikaciji si je priboril Helmuth Banz, Nemčija, ki je zmagal s 117,2 točkami. Iik za njim je Willy Stadel, Nemčija, 117 točk. Podlegel je le za 2 desetinki točke. Vrstni red ostalih artistov v orodni telovadbi je tale: Pataki, Madžarska, 116,6, Toth, Madžarska, 115,4, Viarkos, Madžarska, 114,2, Guglielmetti, Italija, 114,1, Grauch, Nemčija, 113,6, Kroetzsch, Nemčija, in Amidoo, Italija, po 113,5, Perego, Italija, 113,2, Fioravanti, Italija, 112,4 in Mogyerossy, Madžarska, 111,7.

Konjske dirke v Milanu. Včeraj so na milanskem hipodromu bile znamenite konjske dirke za veliko nacionalno nagrado v znesku 500 tisoč lir. Na dirkalni progi, ki je bila 2100 m dolga, si je priboril prvo nagrado Ladino, last grofa Paola Orsija Mangellija. Zmagovalni jokkey je bil Antonellini. Ladino je vodil ves čas, na kratkem delu proge ga je prehitela kobila Loreto, Ladino je zmagal v času 2 min. 56 sek.

Cross country v Rimu. Včeraj so priredili v Rimu državno prvenstvo v teku čez drn in bdn. Na 12 km dolgi progi je zmagal Constantino Salvatore iz Napolija v času 59 minut, 25,2 sekund. Drugi je bil Torassa Giovanni v času 40:05, tretji pa Italia Giuseppe 40:04,8.

Ragnhilda Hveger je postavila včeraj v Kopenhagenu nov svetovni rekord v plavanju na 440 yrdov. Nova znamka se glasi 5 minut 11,5 sekund. S tem je izboljšala Ragnhilda svoj lastni rekord za 1,5 sekunde.

V gozdnem teku na 5500 m, katerega so priredili včeraj v Berlinu, je zmagal nadarjeni tekač na dolge proge Giesen.

Italijanski rokoborci so premagali švicarsko državno reprezentanco v razmerju 10:4. Italijani so dosegli 5 zmag, Švicarji pa 2.

Rot-Weiss je premagal v hokeju na ledu Berlinski drsalni klub z rezultatom 3:2.

Prva nagrada: tri tedne dopusta. Nemški vojaki so priredili na severnem odseku vzhodnega bojišča smučke tekme, katerih se je udeležil tudi bivši državni prvak Gustl Müller. Priboril si je prvo nagrado in zjajo tri tedne dopusta ter par smučki.

Po zmagi nad Lazekom je postal Heuser trenutno najuspešnejši nemški boksar. Strokovnjaki mu obljubljajo še lepo bodočnost in upajo, da se bo približal nekdanji formi Maksa Schmelinga. Edini mož, ki je Heuserju še nevaren, je Hamburgčan Richard Vogt. Sedaj čakajo samo še na srečanje med Vogtom in italijanskim prvakom Musino, ki bo za veliko noč v Berlinu. Potem pride na vrsto težko pričakovana tekma med Heuserjem in Vogtom.

Nesrečen konec veselega svatovanja

V Fatihu, mestnem carigranskem delu, je stala visoka trinadstropna hiša. Poslopje je bilo tako slabo zgrajeno, da je policijska oblast napovedala oddajanje stanovanjskih prostorov prejemenikom. V hiši je lahko stanoval samo gospodar. Njegova hčerka se je pred kratkim poročila. Po poročnih obredih so se v hiši zbrali številni povabljeni gosti. Za večjo zabavo so poskrbeli tudi godci. Svatje so bili tako razigrani, da so se kmalu tudi malo zavrteli. Po praznih sobanah so plesali številni pari. Ker pa stavba ni mogla prenesti tolike obtežitve, se je zrušila in pokopala pod razvalinami vse povabljenе goste. K sreči noben svat ni dobil težjih poškodb. Najbolj je bila še prizadeta nevesta, kateri je kamenje zlomilo nogo.

Ada Negri:

Mavrilija in sorodniki

Ko sem bila mlada, sem videla včasih svoje sestrično, toda zelo redko in samo ob nedeljah, ker se je učila za življo, jaz pa sem se pripravljala na učiteljski poklic.

V hiši sta bili dve sestrični mojih let, Mavrilija in Kastilija. Mnogo smo govorile, mnogo načrtov za bodočnost smo delale in, predvsem, mnogo smo se smejale. Mavrilija je najmanj govorila, kakor da bi že videla svojo lastno pot med bele zidove, brez okna. Zdela se je brezbrizna za vse in kakor, da bi imela dušo trdno zaprto. Ni bila lepega obraza, pač pa jasneja in — zelo je bil podoben obrazu njenega brata, Julijana, ki je bil celih dvajset let starejši od nje in je bil zmerom po opravniki. Bila je visoka in vitka — kakor klas. Klicali so jo »plavalaska«, zaradi njenih zlatih se bleščočih las; kiti sta ji padali do pasu.

Tiho in skoraj nagonsko, ne da bi na to mislila, je nisem mogla nikdar prištevati med sorodnike svojega očeta, ki mi je umrl, ko sem bila eno leto stara. Rada sem jih imela, da, toda nič drugače, kakor svoje tovarišice. Hotela sem biti hči edino svoje matere, vsa, moje telo in moja duša. Njo sem videla truditi se in skrbeti, da bi mi pripravila kruh in srečo. V svoji popolni nedolžnosti, bi se nikdar ne čudila in tudi užaljena bi ne bila, če bi mi rekli, da nisem imela očeta. Prišla sem do vprašanja, zakaj nisem bila vpisana v občinskih registrih in v šoli z imenom svoje matere. Nekega dne sem odšla z njo iz mesta; od sestrične in od strica sem se poslavljala brez solz. Ostala sem daleč dolgo časa; potem sem se čisto slučajno vrnila, ne da bi koga vprašala.

Z enim samim očetovim sorodnikom sem se včasih srečala, namreč z Julijanom, starejšim Mavrilijinim bratom. Potem, ko je prebredel hribe in morja, se je nastanil v Milanu in je tam počival. Z njim in z njegovo ženo sem preživela redke, toda dragocene ure, ki jih sploh ne more nihče

pričarati, če ni potoval. O družini sploh nisem govorili. O daljnih krajih in ljudeh pa mnogo. Sicer je to trajalo malo časa; on je obol in umrl. V njegovi hiši sem v tistih dneh žalosti spet videla Mavrilijo.

Prišla je iz rojstnega mesta, z nekimi sorodniki, ki jih skoraj nisem poznala, in z drugimi, zelo mladimi, ki jih do tedaj sploh videla nisem. Nasprotno pa sem njo takoj spoznala po gubančastem in nekoliko potemnelem obrazu. Ne vem po katerem črnem vtisu mi je njena prisotnost priklicala v spomin podobo mojega očeta, blede, zastarelo, v malem okroglem okviru — edina, ki mi je še po njem ostala.

Sicer ni bila Mavrilija po zunanosti podobna tej fotografiji. Bila je visoka in pokončne postave, suha in črno oblečena. Obleka ji je padala do gležnjev. Ta prezir do mode ji je dajal čuden pečat in mirno resnost. Govorila je preprosto in mirno v svojem dialektu. Bila je stara nekaj nad petdeset let, toda nihče bi ne mogel povedati njene točne starosti. Bila je ena izmed tistih, katere moralno življenje skrivnostno izkleeše po nekem modelu, kateri ostane nedotaknjene do smrti. O tem sem se prepričala, ko sem jo dobro opazovala. — Njeni bujni lasje niso bili več zlati niti srebrni; postali so temnejši, podobni barvi gostega medu, a še zmerom gosti in nežni, spleteni v dve kiti, ki sta ji padali po stari modi do pasu. Mreža okoli njenih sivih oči in molčečih ust ni postarala tega obraza.

Nikdar ni izgubljala časa z besedami ali s solzami; takoj se je lotila dela in opravljala najskromnejši posel, da bi pomagala potrti in trpeči svakinji. Tiho je stopala po stanovanju. Kjer so se njene roke dotaknile, tam sta vzcvetela red in lepota. V hišah, kjer je smrt, so take osebe, ki delajo in molčijo, pa čeprav trpijo, pravi božji blagoslov. Ko sva bili skupaj, in se za naju ni nihče zmenil, je vzela iz žepa listnico, iz listnice pa fotografijo moža srednjih let, širokega in dobrodušnega obraza in plečatega. Pokazala mi ga je

in mi rekla skrivoma in tiho, zaradi mrliča, ki je ležal v sosednji sobi:

»To je moj.«

Skrbno ga je spet sprabila v listnico, rekoč:

»Nič več ni moj.«

Njen dobi namreč. Zvedela sem, da je pred štirimi leti nenadoma umrl, zadet od kafi. Niti posloviti se ni mogel. Zapustil je pet sinov in skromno žganiarno. Kratko, z nekaj besedami, ki so padale in — kakor udarci kladiva, ki zabijajo žebelje v krsto, je popisala svoje življenje. Zena, žena samo zanj, zvesta samo njemu, ki je čutila samo zanj, in prav tako neutulajljiva v materinski boli in v božji vdanosti. Povesila sem oči: sramovala sem se, da nisem mogla tudi jaz njej pokazati fotografije in ji reči:

»To je moj. Toda ni več moj.«

Na dan pogreba, nekaj prej, ko so prišli pogrebci zapret ubogega Julijana v krsto, je Mavrilija spoštljivo pritekla sama v mrtvaško sobo in je obstala zravnana poleg postelje.

Iz drugih sob so prihajali najrazličnejši glasovi: jok, tolažilne besede, besede usmiljenja in spomini, tudi besede čudne brezčutnosti, mrzle in blede. V malo sobo, v ozadju stanovanja, so pejalji vdovo, ki se ni mogla držati pokonci. Gotovo je Mavrilijo bolelo to beganje, ta hrup in to cepetanje. Toda soba, kjer je bil mrlič, je bila polna tišine. Med balkonom, ki je gledal na ulico, in med polzaprtnim vdomom, ki je vodil na hodnik, v sistem delu je ležal mrlič, in povsod tam je vladala tišina; vse je bilo čudno enako. Julijanov obraz je bil lep, vijoličastobled, kakor da bi bil živ. Nič ni bil spačen. Njegov izraz je bil čudovito lep. Neopremično sem stala obrnjena od luči, hoječ se približati, in sem opazovala sličnost med Julijanovim in Mavrilijinim profilom: ista odločnost potez, enak širok nos, ki je bil na koncu koničast, enako veliko uho, enaki litični. Le da je bil en obraz blažen, drugi pa spačen od trpljenja. Trpela je vdano, ne da bi jokala. Naenkrat se je pripognila in popravila na bratovih praih šopek rož bil si sami rdeči nageljni, prevec rdeči nad belim prtom),

in zdelo se mi je, da mu je zašepetala nekaj besed. Morda mu je rekla: »Ti, ki si že tam, pozdravi, mojega!«

Prihaja mi v spomin njena podoba, ko je bila še deklica. Imela je snežnobeelo čelo in zlat sijaj okoli glave — kakor mučenica. Koliko let! In mrtev starček, ki je tu ležal — s kakšno strastjo je užival in se izživljal v svoji mladosti! Poznal je očeta — Ob tej misli se mi je spet pojavila slika, zaprta v malem okviru, in se je postavila med Mavrilijo in Julijanom. Napadla me je želja, ki je do tedaj še nisem imela: slišati glas svojega očeta. Njegov glas, ko je pel. Ze iz svojih otroških let vem, da je imel glas opernega pevca. Kadar je pel med prijatelji, ali v družini, je zastajal dih ob tem glasu. In njegovi bratje, njegove sestre? Ves rod. Zakaj mislim nanje? Vsi ubogi: vsi nori na glasbo in na lepoto. Teta Uršula, ki je vzela zlata in barvasta cerkvena oblačila, se je sama naučila klavirja. Stric Aleksander je bil flavtist! Ta Julijan pa, ki sedaj tu leži brez diha, je bil odličen pevčecolist, in je tudi nekaj skomponiral za orkester. Prikazni, prikazni; in melodije! In če gledamo nazaj, prav daleč, pradede — očka Basano in mamica Reza s celo trumo otrok in živine na kmetiji v Basaji, med rizični polji in med njivami lanu.

Nisem zatajila matere, ko sem se družila z očetovimi sorodniki. A ona, ki mi je vse dala, kar je imela, je pozabljena med pozabljenimi. In življenje je teklo naprej. Smrt in življenje sta bila zame ena in ista stvar. Oboje me je združilo v dveh bratih, ki sta mi še ostala. Bilo mi je, kakor da so mi srce in roke postale zemlja: kepe tiste dobre zemlje, s katero sta se očka Basano in mamica Reza toliko trudila in iz katere smo vsi izšli.

Tedaj mi je prihajala Mavrilija nasproti. Njene oči so bile rdeče od solz, bolj zadržanih kot izjokanih. Ko je prišla poleg, me je prišla za roko in se kratko in trpeče nasmehnila (tak nasmehe je bilo mogoče imeti le ob mrličih). Nič ni slutila mojih misli; toda stisk njene roke in njen nasmeš sta imela sloblii nomen; in meni sta vrnila mir v dušo. (Prevedel J. Peterlin.)

BUDINO con PESCE // RIBJA PASTETA

Oggi che l'alimentazione dev'essere regolata con estrema razionalità, il Budino La Rocca merita ogni preferenza come alimento completo. Entrano nella sua composizione pesce, olio puro d'oliva e verdure, tre elementi basilari, di altissimo tenore nutritivo e sensibilmente appetitosi.

Dandanev, ko mora biti vsa prehrana urejena s skrajno racionalnostjo, zasluži pač RIBJA PASTETA La Rocca vsako priložnost kot popolno hranljivo. V njeno zmes je vmešano ribje meso, čisto olivno olje in zelenjava, tri osnovne prvine, ki so redilne in izredno tečne.

LAROCCA
B A R O

Službe**Dobe:****Modistka**

Izbi stalno nameščenje. Ponudbe z navedbo doseganega službovanja v upravo »Slovenca« pod »Modistka« št. 1594.

Prodamo**Cvetje, sadje**

po najnižji ceni se dobi pri Balohu, Kolodvorska 18, dvorišče; tel. 39-66.

Modna trgovina

dobro vpeljana v centru mesta, napredaj. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Moda« št. 1619. (1)

Objave**Preključ!**

Podpisani Pavel Poglajen s tem preključem, da nisem plačnik za dolgove, katere bi napravila moja žena Ana Poglajen, ev. stvarni pa, če bi kdo kaj kupil od nje, ga bom izročil sodišču. Pavel Poglajen, kroj. mojster, Zadržna ul. 1, Ljubljana.

Kolesa**Moško kolo**

dobro ohranjeno prodam. Milharčić, Miklošičeva cesta št. 22-11.

Kuzivo

TEL. 2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, in 18.30

Izvrstna filmska zgodba o malem najdenčku
Sen vsakogar
Dina Galli, Germana Psolieri, Gino Cervi, Edvarda De Filippo, film, ki odkriva vso toploto družinskih odnosov
KINO SLOGA - TEL. 27-30

Slavna Sem Benellijeva pesnitev na filmskem platnu Eden največjih filmov sezona
Noč maščevanja
Amadeo Nazari, Clara Calamai, Osvaldo Valenti, Valentina Cortese itd.
KINO MATICA - TEL. 22-41

Prekrasen film iz slavne benečanske zgodovine. epopeja lunastva in vročega patriotizma
KAPITAN TEMPESTA
Doris Duranti, Carla Candiani, Adriano Rimoldi, Carlo Ninchi
KINO UNION - TEL. 22-21

POMLADITE

se ob pogledu na lepo negovan vrt!

V to svrhu Vam nudi vse potrebno orodje: drevesne in trsne škarje, cepilne nože, brizgalne za drevje in cvetje, valivalke, kosilnice za rušo, žice, mreže za pesek, žične mreže za ograje, razpršilce, motike, lopate, železne grablje, samokolnice itd.

železnina FR. STUPICA

LJUBLJANA — Gosposvetska cesta 1

Naročajte »Slovenca« !

Barbara pl. Laschan roj. baronica Reehbaeh naznanja v lastnem kakor v imenu svojih otrok iz prvega zakona Lote pl. Banyay roj. baronice Sommaruga, odvetnika dr. Friderika barona Sommaruga in Zofije baronice Sommaruga in svojih vnukov Magde pl. Banyay in Friza barona Sommaruga prežalostno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog, oziroma očim in praočim, gospod

Viljem pl. vitez Laschan-Moorland

dvorni svetnik v pokoju, imejitelj kompturnega križa, oficirskega križa in drugih visokih odlikovanj

v soboto, dne 14. marca ob 9 zvečer, po prejemu svetih zakramentov za umirajoče mirno in vdano v Gospodu zaspal.

Pogreb je bil v ponedeljek, dne 16. marca ob 9 zjutraj iz grajske kapelice v Cušperku na farno pokopališče na Kopanju po slovesnem obredu.

Sv. maše zadušnice se bodo opravile v grajski kapelici.

Cušperk, Budimpešta, Mattersburg, dne 16. marca 1942.

Potrži v globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da nas je v soboto, previden s sv. zakramenti, zapustil naš dobri ata, stari ata, tast, brat in svak, gospod

ŠTULAR JANEZ

posestnik v Podbrezjah

Pogreb je bil 16. marca 1942 na farno pokopališče v Podbrezjah na Gorenjskem. Sveta maša zadušnica bo brana v petek, dne 20. marca 1942, ob 7 zjutraj v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Podbrezje, Ljubljana, 16. marca 1942.

Zalujoči ostali Štularjevi in ostalo sorodstvo

Neznani učenec

Zgodovinski roman iz Kristusovih časov. Prevedel dr. Joža Lovrenčič.

Marko se je približal, da bi si bolj ogledal velikanov obraz, a mož se je že oglašil, da bi opozoril z obredno besedo: »Odstranite se, nečisti smol! Nenadno je vzkrilnil, stopil nekaj korakov proti mladeniču in se zgrudil na kolena:

»Gospod, gospod, ti si... ti si!...«

Hotel je reči: Marko Adonij, a se ni upal. Bal se je, da je le kak privid. Marko Adonij je bil gospod, eden največjih gospodov v Rimu, medtem ko je bil mladenič pred njim revež, odet v navadno rjuho in bos. Berač.

»O Lupus, ubogi Lupus,« je rekel Marko Adonij in stopil bliže k njemu. »Ali si ti moj sikambriški suženj iz Valerijeve hiše?«

»Gospod, tvoj suženj sem,« je odgovoril velikan zmeden. »A ti, kako da si tako oblečen?«

»Ne skrbi zame,« je rekel Marko, »jaz sem srečen. A ti, kako da si tukaj?«

»Gospod, poglej,« je odgovoril Sikamber in pokazal žensko, ki jo je imel tam blizu. »Ta je Amala, nihče je ne bi več spoznal.«

»Amala?...«

Marka je pretresla groza.

»Da, gospod, Amala. Če poznaš preroka iz Nazareta, prosí ga, da se je usmili.«

Potem je na kratko povedal svojo zgodbo. Ko je tisto jutro zbežal od Tibere, v katero je bil vrženo truplo vedeževalca Manoa, je krenil, sam ni vedel kako, proti templju Diokurov in bil navzoč, ko so prodali Amalo nekemu trgovcu iz Aleksandrije. Da bi mogel za njo, se je priključil neki gladialtorski skupini in je po brezuspešnem iskanju čez nekaj mesecev izšel v egipčanskem mestu ubogo Amalo, okuženo z gobavostjo. Odtlej je ni več zapustil in z njo in še z dvajsetorico drugih bolnikov šel za neko karavano in prehodil puščavo, da bi prišel v Jeruzalem in poiskal preroka iz Nazareta, o katerem je čudežni glas prišel tudi v Aleksandrijo.

»Ako ga poznaš,« je še ponovil Lupus, »pomagaj mi, da bi se mu približal. Če hoče On, bo Amala ozdravela.«

»Velika je tvoja vera, Lupus. Pojdi z menoj k Učeniku!«

Zagodila sta se med množico in si delala pot s komolci. Velikan, ki ga je Marko opogumil, se je poganjal v gneči kakor ladja s svojim nosom. Ljudstvo je kričalo in valovalo.

Cez nekaj trenutkov sta vsa potna in zasopla prišla Marko in Lupus do skupine apostolov, med katerimi je bil Jezus.

»Učenik, mir s teboj!«

»In s teboj, Marko Adonij!«

Istočasno se je zgrudil Lupus na kolena.

»Gospod,« je rekel in povzdignil ožgani obraz proti Jezusu, »usmili se nas. Prehodili smo puščavo, da bi prišli k tebi in te našli.«

Marko ga je priporočil.

»Učenik, prosim te, poslušaj ga. Eden izmed mojih sužnjez iz Rima je, Sikamber, ki je pripotoval iz Aleksandrije z neko gobavko, da bi prišla do tebe. Njegova vera je velika.«

»Kaj bi rad od mene, moj dobri velikan?«

»Gospod,« je odgovoril Lupus, »naj ti da junak Vidar svoj svetli meč, da bi mogel v zadnji borbi premagati volka Fernirja. Usmili se te neerečne ženske in njenih tovarišic.« In pokazal je ekupinico gobavk, kjer je bila Amala. »Če le ti hočeš, Gospod, bodo ozdraveli.«

»Dobro, hočem,« je rekel Jezus in obrnil svoje oči proti bolnicam.

V istem trenutku se je razlegel presunljiv vzklík, ki je prestrašil vso množico. Gobavke so bile ozdravljene.

Ce bi se Jezus ne bil umaknil v hišo nekega mitničarja, bi ga množica, ki je prestrašena valovala, v svojem prekipevaajočem navdušenju odpeljala s seboj.

Do noči je trajalo navdušeno vznemirjenje zaradi tega čudeža in božjepotniki, katero so nadaljevali svojo pot, so govorili o njem in izjavljali, da bodo o vsem tem obvestili v Jeruzalemu velikega duhovna Kaifa. Ta nenavadni človek je gotovo Mesija.

8.

Ko se je deseti dan meseca prikazal pred svetim mestom, ga je sprejelo tako navdušeno vzklikanje, kakršnega ni doživel noben vladar vse izza Salomonovih časov. V mestu se je raznesel glas o nekem drugem čudežu, ki se je zgodil v vasi blizu Betanije. Lončar Lazar, Simonov bratranec, ki je bil že štiri dni mrtev, pokopan in že skoraj razpadel, je bil obujen pred očmi vsega prebivalstva in pred množico božjepotnikov.

Komaj se je razširil po pobočju Oljске gore glas, da prihaja Jezus iz Nazareta, se je iz koč in šotorov, postavljenih okoli Betfage ob mestnem obzidju, po sadovnjakih in bližnjih vrtovih pred mestom, zgrnila v Cedronsno dolino, hrumeča množica, ki je valovala kakor razburkana morja.

Druge skupine ljudstva so prihajale izza obzidja, plezale čez ježe, ograde in meje, ki so obdajale vinograde in kričeč drvele nizdol, izpraševale po novicah in kar so izvedele, po svoje dalje prodajale. Z blejantjem najgneti, ki so bila privezana h kakemu kolu pred šotori, se je družilo vsevprek kričanje in oglušujoče vzklikanje.

»Mesija je prišel, kralj Izraelov, osvoboditelj, ki ga čakamo vsi že stoletja!«

Galilejci, najbolj navdušeni izmed vseh, so ga pozdravljali na ves glas v svojem preprostem, nekoliko zategujočem narečju, ki so se mu oni iz Judeje posmehovali.

»Glejte Sina Davidovega, ki prihaja v imenu Gospodovem. Veseli se, o ljudstvo božje, tvoj kralj vstopa v sveto mesto!«

Nešteti božjepotniki, ki so prihajali od daleč, so bili vsi navdušeni ob veseli novici, o kateri so jim pripovedovali domačini, in so tudi lomili veje ali razgrinjali po tleh svoje plašče, da bi šel po njih pričakovani Mesija.

Jezus se je bližal sredi svojih učencev, jezdeč na žrebetu — mlademu osliču in je bil kakor ginjen ob zmogoslavnem sprejemu, ki mu ga je privedilo preprosto ljudstvo. Vedel je, da povzroči vse to odpor pri farizejih in duhovnikih, ki ne bodo priznali ne kralja ne odrešitelja, ki bi ga oni ne posvetili.

Mnogi farizeji so se pomešali med množico in so se tresli, ko so slišali navdušene Galilejce go-

voriti o Mesiji. Eden izmed njih z ogromnimi talismani se je naduto prerinil med učenci, prijel žrebe za uzdo in ga ustavil.

»Ali ne slišiš, kaj govorijo o tebi?« se je obrnil k Jezusu in užaljeno rekel: »Ukaži jim, naj molčijo.«

»Če bi ti molčali, bi kamenje vpilo,« mu je Jezus odločno odgovoril. »Pusti, da ponižni priznajo svojega kralja in mu pripravijo proslavo.«

Pri Zlatih vratih je Jezus dobil Miriam iz Magdale, ki ga je čakala s svojima střežnicama Musarion in Evanoro.

Miriam je potrosila sveženj rož na pot pred Jezusa in ko je Učenik razjahal, se je vrgla predenj in mu s svojo običajno čustvenostjo objela kolena.

»Rabi,« je rekla, »jaz uboga grešnica nisem vredna, a danes želim, da bi prišel v mojo hišo. Vanjo jih je prihajalo toliko, ki so ljubili moje telo, zdaj pa pridi ti, ki ljubiš mojo dušo in si me naučil ljubezni, ki ne utruja.«

Jezus jo je pogladil po bogatih rdečezlatih lasih in ji obljudil, da pride, a ji je spet priporočil, naj pripravi dišave za njegov pogreb.

»Učenik,« je rekel Marko Adonij, »vidiš, kako veliko je navdušenje ljudstva zate. Kje so sovražniki? Vsi te ljubijo, zakaj ti si Učenik upanja.«

»Dragi moj,« mu je odgovoril Jezus, prestopivši tempeljski prag, »vzklikanje ljudstva je kakor šum listja v gozdu, ko zapiha veter. Vsi listi se obrnejo za vetrom in njih šum tudi. Nič me bolj ne užalosti, kakor ko vidim človeka, ustvarjenega po podobi Očetovi, ki je krepost, volja in prostost, pa da postane zgolj gmota ali nevarno orodje v rokah sejalca ljulke. Prav ta množica, ki me danes slavi, bo jutri kričala: »Križaj ga!« Boš videl.«

9.

Medtem je tudi nepregledna množica, ki je šla za Jezusom, krenila proti Zlatim vratom in drla kakor reka v tempeljske veže. Veža nevernikov in Salomonova sta se v trenutku napolnili z razgibano množico, ki je mahala z oljkovimi in s palmovimi vejami in klicali »Hosana!« Zlasti Galilejci so se oglašali na vse grlo: »Glejte Mesija, kralja Izraelovega! Hosana Sinu Davidovemu, blagoslovljen. ki prihaja v imenu Gospodovem!«